

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดพิษณุโลก.....	10
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับจิตกรรมไทย.....	27
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ.....	35
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรม.....	39
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับจิตกรรมฝาผนังที่ปรากฏบนผนังพระอุโบสถ.....	47
3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	58
แหล่งข้อมูลและผู้บอกรข้อมูล.....	59
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล.....	59
การจัดการทำข้อมูล.....	59
รายงานผลการศึกษาค้นคว้า.....	60
วิธีการคัดเลือก.....	60

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	61
ตอนที่ 1 ประวัติความเป็นมาของวัดราชบูรณะ.....	61
ตอนที่ 2 องค์ประกอบศิลป์ของผลงานจิตกรรมฝาผนังวัดราชบูรณะ.....	74
ตอนที่ 3 วัฒนธรรมที่ปรากฏในงานจิตกรรมฝาผนัง วัดราชบูรณะ.....	169
5 บทสรุป.....	192
บทสรุป.....	192
เรื่องราวของจิตกรรม.....	192
องค์ประกอบทางศิลปะของภาพจิตกรรม.....	194
วัฒนธรรมที่ปรากฏในงานจิตกรรมฝาผนังวัดราชบูรณะผลการศึกษา	
จิตกรรมฝาผนังวัดราชบูรณะได้สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมของ	
ชาวยไทยในสมัยอดีตได้อย่างเด่นชัด.....	194
ข้อเสนอแนะ.....	195
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป.....	196
บรรณานุกรม.....	197
ภาคผนวก.....	204
ภาคผนวก ก รายนามผู้ให้สัมภาษณ์.....	205
ภาคผนวก ข แนวการสัมภาษณ์.....	207
ประวัติผู้วิจัย.....	214

บัญชีภาพ

ภาพ	หน้า
1 แสดงแผนที่จังหวัดพิษณุโลก.....	72
2 แสดงแผนผังวัดราชบูรณะ.....	73
3 แสดงอุโนสมวัดราชบูรณะ.....	74
4 แสดงแผนผังแสดงตำแหน่งของภาคจิตราภรณ์ฝ่าผนัง.....	75
5 แสดงพีไกทุลเชิงให้พระรามนำทัพรบกับทศกัณฐ์เป็นครั้งที่ 3.....	76
6 แสดงลายเส้นพีไกทุลเชิงให้พระรามนำทัพรบทศกัณฐ์เป็นครั้งที่ 3.....	77
7 แสดงกองทัพฝ่ายของพระรามออกสู้ศึกกับฝ่ายทศกัณฐ์เป็นครั้งที่ 3.....	79
8 แสดงลายเส้นกองทัพฝ่ายของพระรามออกสู้ศึกกับฝ่ายทศกัณฐ์เป็นครั้งที่ 3.....	81
9 แสดงทศกัณฐ์ยกทัพอกรอบกับพระรามเป็นครั้งที่ 3.....	83
10 แสดงลายเส้นทศกัณฐ์ยกทัพอกรอบกับพระรามเป็นครั้งที่ 3.....	84
11 แสดงทศกัณฐ์ยกไฟร่พลสูรบกับกองทัพพระราม.....	86
12 แสดงลายเส้นทศกัณฐ์ยกไฟร่พลสูรบกับกองทัพพระราม.....	87
13 แสดงกองทัพพระรามยกทัพเป็นครั้งที่ 3.....	89
14 แสดงลายเส้นกองทัพพระรามยกทัพเป็นครั้งที่ 3.....	90
15 แสดงพระรามตามทศกัณฐ์.....	92
16 แสดงลายเส้นพระรามตามทศกัณฐ์.....	94
17 แสดงรถพระลักษมน์ยกออกไป.....	96
18 แสดงลายเส้นรถพระลักษมน์ยกออกไป.....	97
19 แสดงหนามานยกทัพกลับกรุงลงกา.....	99
20 แสดงลายเส้นหนามานยกทัพกลับกรุงลงกา.....	100
21 แสดงพระลักษมน์เลิกทัพกลับไป.....	102
22 แสดงลายเส้นพระลักษมน์เลิกทัพกลับไป.....	104
23 แสดงพระฤาษีโคงุตraphานหนามานเข้ามาถวายทศกัณฐ์.....	106
24 แสดงลายเส้นพระฤาษีโคงุตraphานหนามานเข้ามาถวายทศกัณฐ์.....	108

บัญชีภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
25 แสดงหนูนานรับอาสาทศกันธ์ออกศึกสู้รบกับพระลักษมน์.....	110
26 แสดงลายเส้นหนูนานรับอาสาทศกันธ์ออกศึกสู้รบกับพระลักษมน์.....	111
27 แสดงพระรามตรัสรสั่งพระลักษมน์ให้ยกไฟร์พลออกไปสู้รบกับหนูนาน.....	113
28 แสดงลายเส้นพระรามตรัสรสั่งพระลักษมน์ให้ยกไฟร์พลออกสู้รบกับหนูนาน.....	114
29 แสดงหนูนานรับอาสาอกรบร่วมกับกองทัพยักษ์.....	116
30 แสดงลายเส้นหนูนานรับอาสาอกรบร่วมกับกองทัพยักษ์.....	118
31 แสดงหนูนานโใจดีไฟร์พลวนร.....	120
32 แสดงลายเส้นหนูนานโใจดีไฟร์พลวนร.....	121
33 แสดงหนูนานใช้กลอุบายนหลอกทศกันธ์ออกงาน.....	123
34 แสดงลายเส้นหนูนานใช้กลอุบายนหลอกทศกันธ์ออกงาน.....	125
35 แสดงหนูนานเข้าเฝ้าพระราม พระลักษมน์ ขอรูปนิมิตไปเมืองทศกันธ์.....	127
36 แสดงลายเส้นหนูนานเข้าเฝ้าพระรามพระลักษมน์ขอรูปนิมิตไปเมืองทศกันธ์.....	128
37 แสดงกองทัพพระรามเคลื่อนทัพออกไปรบกับกองทัพของทศกันธ์ หลังจากที่ หนูนานมาแจ้งข่าว เรื่องกล่องดวงใจทศกันธ์.....	131
38 แสดงลายเส้นกองทัพพระรามเคลื่อนทัพออกไปรบกับกองทัพของทศกันธ์	132
39 แสดงกองทัพพระราม พระลักษมน์ พร้อมด้วยหนูนานเคลื่อนทัพเพื่อต่อสู้ กับทศกันธ์.....	134
40 แสดงลายเส้นกองทัพพระราม พระลักษมน์ พร้อมด้วยหนูนานเคลื่อนทัพ เพื่อต่อสู้กับทศกันธ์.....	135
41 แสดงพระรามเลิกทัพกลับยังพลับพลา.....	138
42 แสดงลายเส้นพระรามเลิกทัพกลับยังพลับพลา.....	139
43 แสดงหนูนานนำกล่องดวงใจไปเย้ายทศกันธ์.....	141
44 แสดงลายเส้นหนูนานนำกล่องดวงใจไปเย้ายทศกันธ์.....	143
45 แสดงทศกันธ์โศกเศร้าเสียใจกับทัพกลับเมือง.....	145

บัญชีภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
46 แสดงลายเส้นทศกัณฐ์โคกเคร้าเดี่ยวกับกลับเมือง.....	146
47 แสดงทศกัณฐ์สั่งเมือง.....	148
48 แสดงลายเส้นทศกัณฐ์สั่งเมือง.....	150
49 แสดงพิเกาทุลเชิญพระรามให้ออกกรอบเป็นครั้งสุดท้าย.....	152
50 แสดงลายเส้นพิเกาทุลเชิญพระรามให้ออกกรอบเป็นครั้งสุดท้าย.....	153
51 แสดงทศกัณฐ์แปลงเป็นพระอินทร์ออกสู้รบเป็นครั้งสุดท้าย.....	155
52 แสดงลายเส้นทศกัณฐ์แปลงเป็นพระอินทร์ออกสู้รบเป็นครั้งสุดท้าย.....	157
53 แสดงพระรามแปลงศรหมายจะฆ่าทศกัณฐ์ที่แปลงเป็นพระอินทร์.....	159
54 แสดงลายเส้นพระรามแปลงศรหมายจะฆ่าทศกัณฐ์ที่แปลงเป็นพระอินทร์ภาพ	160
55 แสดงภาพนางสีดาที่อยู่ในสวนขวัญ.....	163
56 แสดงลายเส้นนางสีดาที่อยู่ในสวนขวัญ.....	164
57 แสดงพระรามไปรับนางสีดา.....	166
58 แสดงลายเส้นพระรามไปรับนางสีดา.....	168
59 แสดงความเขื่อและศาสนา.....	173
60 แสดงเรือนก่ออิฐถือปูน.....	176
61 แสดงการแต่งกายเด็กชาย.....	178
62 แสดงการแต่งกายผู้ชาย.....	179
63 แสดงการแต่งกายผู้หญิง.....	180
64 แสดงการแต่งกายข้าราชการ.....	181
65 แสดงการล่าสัตว์.....	183
66 แสดงการคมนาคม.....	184
67 แสดงการละเล่น.....	187
68 แสดงวัฒนธรรมทางด้านการแต่งกาย.....	189